1871. III. évfolyam. **40. szám.** Szombat, február 25.

Előfizetési árak:
Helyben és postán küldve.
Egy évre 10 frt — kr. | ¼ évre 2 frt 50 kr.
Fél évre 5 „ — „ | Egyes szám 10 „
Előfizetési pénz s minden közlemény: **Főpiacz. Vecsey-ház földszint a szerkesztőségbe** bérmentve küldendők.
Előfizethetni helyben:
Telegdi K. Lajos és Csáthy Károly könyvkereskedésében s a szerkesztőségnél. — Egyebütt a postahivatalok utján.

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

Megjelen hetenként ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési dij:
Öthasábos petitsorért 5 kr.
Nagyobb terjedelmű, mint szintén több izbeli hirdetések, alku szerint a l e g o l c s ó b b á r é r t.
Bélyegdij: Minden beigtatásért külön 30 kr.
„Nyilt-tér"-en megjelenő közlemény öthasábos sora 15 kr.
Név- vagy bérmentetlenül beküldött kéziratok nem vétetnek tekintetbe. — Ugy szintén kéziratok sem adatnak vissza.

TISZÁNTÚLI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLETI NAGYKÖNYVTÁR DEBRECEN

Üdvözlő nyilatkozatok a ministerekhez.

⊙.) Az udvariasság szabályaihoz tartozik, hogy, ha az ujonan kinevezett ministerek tudatják kineveztetésöket s a kormányzatuk körébe eső ügyek vezetésének átvételét a törvényhatóságokkal, — ezek részéről is válasz intéztessék a ministerekhez; a mi alig lehet más mint üdvözlő nyilatkozat.

Ha kutatnók azon titkos indokokat, melyek emez üdvözleteknek életet adnak; ha felszinre hoznók azon lélektani küzdelmeket, melyek alatt az ily feliratok megszületnek; ha vizsgálnók azon érdekeket, melyek az üdvözlet létrejöttét tanácsolják és ellenzik: valóban sokat vesztenének eme fiókhódolati nyilatkozatok azon szinből, melyben a minister és a nyilvánosság előtt megjelennek.

A párttusák az udvariasság követelményei előtt elhallgatnak legtöbbször; s a hideg illem szabályai győzelmesen kerülnek ki a titokban forrongó tusákból.

Az alkotmányosság érzülete mint legfőbb irányzó és vezénylő elem hatalmas segédül szegődik az udvariasság követelményeihez; s a törvényhatóságok, még ha egészen ellenkező politikai véleményü elemekből állanak is, mint a minister és pártja, meghozzák az áldozatot; s nem tekintve a minister személyét és politikai pártállását, hanem nézve csupán az alkotmányos minister és a törvényhatóságok közt fenállani kellő alkotmányos összeköttetés szükségét: az „adjon isten" köszöntésre megadják a „fogadj isten" üdvözletet. . . .

Aki abból itélné meg a minister népszerüségét, hogy hány üdvözlő feliratot s nyilatkozatot kap, az valóban félreértené a dolgok állását, sőt a legcsalékonyabb következtetésekre engedné magát ragadtatni.

Nem az üdvözletek tömege, hanem minősége az, ami különösebb figyelmet és lélektani mérlegelést érdemel.

V.. nnak szolgai, hizelgő nyilatkozatok, melyek feltétlen hódolatot tartalmaznak, s a valódi illem határait tulzó áradozásokkal lépik át.

Találkoznak kimért, közönyös, átalános, sőt kétértelmü kitételek is, melyek ismét tulhaladják az udvarias üdvözletek határát. . . .

A magyar embernek természetéhez tartozik, hogy ha jól bánnak vele, az üngét is odaadja.

Innen a ministerekhez menesztett üdvözletek legnagyobb része oly hangon van tartva, ami azt mutatja, hogy, ha a minister beköszöntött, eköszöntésre adandó válasznak szivélyesnek kell lenni; s legfeljebb a „remény" szálaira vannak füzve azon gondolatok, azon vágyak, melyek a visszaköszöntőnek lelkében az üdvözlet létrejöttekor megfogamzanak.

A ki az ily üdvözleteket lélektani szempontból vizsgálja, rátalál azon valódi indokokra, azon irányra, melyek az üdvözletküldőt az udvariasság szabályainak követése közben vezérletté.

Ha a minister, kihez az üdvözletek küldetnek, a tárcza átvétele idejében beállott meglepetések, habozó helyzet és elragadtatás nyomása alatt, elég nyugodtsággal vizsgálhatná át az üdvözleteket, s tanulmányozhatná azon indokokat, azon hangulatot, melyekkel az üdvözletek át vannak szőve, valóban szép és hasznos tanuságra tenne szert, mely neki a kormányzata köréhez tartozó ügyek vezetésében erőt és bölcseséget kölcsönözne.

Boldog és bölcs azon minister, ki bokros foglalkozásai közben is időt akar és tud venni a szokásos üdvözletek tanulmányozására.

Ott láthatja egyfelől a hizelgés csuszómászó daemonának csalogató s büvölő ..sterségét, gyarló szavakban lerakva, — me..ktől őrizkednie kell; másfelől észlelheti a ..rfias, őszinte meggyőződés, a tántorithat... hazafiság és rendületlen alkotmányos érzület kifejezéseit az udvariasság szavai közé nyiltan vagy gyöngéd vonatkozással lefektetve, melyek intelmül szolgálnak az ünnepelt kormányférfiu számára, melyeket követni, megbecsülnie kell; különben visszaléptekor fogja keservesen érezni pályájának sikertelenségét, ha a bölcs intelmekre nem hallgatott. . . .

Van minister, ki az üdvözleteknek értékét csak azok tömegében véli feltalálni. Az ilyen csak későn fog okulni hibáján, mi onnan eredt, hogy a gyáva hizelgést többre becsülte, mint a szerénység bölcs nyilatkozatait, melyek a sorok közt valának az üdvözletére készült nyilatkozatok alatt jósigék varázsbetüi közt lerakva.

Uj ministereink kétségtelenül rakásra kapják az üdvözleteket.

Hogy el ne engedjék kapatni magokat azok által, jó lesz, ha számbaveszik a távozó ministerek bucsuzó körözvényeire kelezkező hatósági végzéseket is, melyek többnyire „tudomásul" szolgálnak. Csak ritkább esetek azok, midőn a bucsuzó minister távozásakor, az e l i s m e r é s nyilatkozataival is elhalmoztatik azok részéről, kik őt tárczája átvételekor a szokásos udvariasság szabályai szerint, a hatalom polczán, köszöntötték. . .

A minister mindig az ország szolgája, kinek roppant felelősséggel járó állása közbirálat tárgya, jelenben és jövőben.

Áldás vagy átok kiséri lépteit: s emlékét a történelem ugy irja fel, a mint jót vagy gonoszt cselekedett. . . .

Aki csak hiuságból lép a ministeri székbe, s a ki csak a hizelgők csoportjára hallgat: az nem lehet vezértehetség, az nem áraszthat áldást a hazára! . .

A férfiu, ki tehetségét, honszerelmét, idejét, szorgalmát tiszta meggyőződéssel és határozott akarattal szenteli a hazának, az nem a hizelgők csoportja vállain kiván magasra emelkedni, hanem áldásthozó t e t t e k kisérik kormányzata alatt és után lépteit és szentelik meg emlékét!

Az üdvözlőnyilatkozatokat tehát az uj ministereknek nem a kiérdemelt nagyság és elismerés jeléül, hanem előlegül kell fogadni azon nagy tettekre, melyeket oly férfiutól vár a haza, ki az ország ügyeinek vezérletére vállalkozni merész volt. .

Az üdvözlőnyilatkozatokat elfogadni l e h e t; de kiérdemelni, utólagosan jó, nagy tettekkel visszafizetni k e l l!

═ A Dunakérdés váratlatlan fordulatot vett. A porta a tervndk ellene szegül, s a kérdésben nem Ausztria Magyarországgal és Romániával, hanem Szerbiával.

— **Bécs,** február 23. Ma állottak törvényszék előtt O k o l i c s á n y i Attila és S z o k o l y Sándor gyógyszerészeti tanulók, kik közől az első az utóbbit, a leczkén összekoczanásuk folytán párbajra hivta. Midőn a párbaj végrehajtására kitüzött helyre indulandók voltak: a rendőrség letartóztatta őket; s a mai napon Okolicsányi 3, Szokoly 2 heti, a segédek pedig 8 napi fogságra itéltettek.

— **Grillparzer** költőt e hó 23-án fogadta ő Felsége. Az öreg férfiu megköszönte a császárnak, a Ferencz-Józsefrend nagy keresztével lett kitüntetését. Grillparzer nagy előzékenységgel fogadtatott mind az előtermekben kihallgatásra váró tekintélyes egyéniségek, államhivatalnokok és tábornokok, mind ő felsége által, ki nehány lépéssel eléje ment az ünnepelt férfiunak, s egyebek közt e szavakat intézte hozzá: „Kivánom, hogy legnagyobb költőnk még igen soká élvezhesse zavartalan örömben, kitüntetését."

— **Rómában** e hó 19-én köttettek legelsőször p o l g á r i h á z a s s á g o k, melyek nagy ünnepélyességgel hajtattak végre a 3 házasuló pár irányában. Még 40-en felül jelentkeztek hasonló frigykötésre, kik csak az első házasság megkötésére várakoztak. — Mit mond ő szentsége ehez? — — A jezsuiták ellen roppant mérvben fokozódik az ingerültség.

— **Prága,** febr. 23. Ismét Taaffet emlegetik mint leendő cseh helytartót.

— **Versailles,** febr. 23. A porosz „Moniteur" mondja: Poroszország nem fog beleegyezni a fegyverszünet további meghosszabbitásába, Francziaország ismeri a porosz békeföltételeket, hosszu fontolgatás lehetetlen. A feltételek el nem fogadása esetében a háboru folytatása fog bekövetkezni.

— **Bécs,** febr. 22. A franczia „General Corresp." megczáfolja azon állitást, mintha a szerbek egy memorandumot intéztek volna Konstantinápolyba Bosnia annexiója iránt.

Francziaországi események.

Debreczen, február 25.

Bordeaux, febr. 22. Ledru Rollin, 3 departementben történt megválasztatása után lemondott. A corsicai, valamint még más 41 préfect, beadták lemondásokat, hogy felfüggesztetésöket megelőzzék.

Bordeaux, febr. 22. Buffet a neki felajánlott pénzügyéri tárczát főleg azért nem fogadta el, mert attól tartott, hogy a császárság alatti politikai szerepe és müködése bizonyos érzékenységeket költhetne fel. Charles de Remusat, ki a bécsi követségi állást elfogadta, egy iratban tudatja a kormánynyal, hogy az elfogadott állást már nem tarthatja meg.

A nemzeti gyülés pénzügyi bizottságának elnökévé Perrier Kázmér, alelnökévé de Falhauet választatott meg. A hadügyi bizottságba elnökké Daru gr, továbbá a belügyi bizottságba Baze választatott meg, alelnökké pedig d'Andriffet és Pasquier.

Leasne, a fegyverkezési bizottság elnöke, a a bizottság ellen némely lapok által támasztott gyanusitások folytán egy levelet intézett Thiershez, melyben a bizottság müködésére nézve vizsgálat elrendelését kéri.

A Párisban levő tengerész katonák állitólag rendeletet kaptak, miszerint készen tartsák magokat az illető kikötőkbe leendő menetelre.

Brüssel, febr. 22. A „Journal de Bruxelles" megczáfolja a „Echo du Parlament" által közzé tett azon hirt, hogy Kervyn Lettenhove miniszter lemondását adta volna be. — Az „Echo du Parl." biztosnak állitott hire daczára gr. Chambord nem utazott Brüsselen keresztül.

Bordeaux, febr. 23. Párisból jelentik e hó 22-kéről: A lapok mindnyájan tetszéssel fogadják Thiers beszédét. Az alkudozásokra kiküldött bizottmány tagjai Thiers-sel együtt ma utaznak Versailles-ba. Gyors eredményt várnak. A „Journal de Paris" pénzügyi bulletinje 500 millió tallér hadikárpótlásról szól. A „Journ. Off." jelenti, hogy Thiers a tegnapi napot Bismarckkal értekezésekkel töltötte Versailles-ban.

Bécs, február 24-dikén. Francziaország bécsi követeül Daru gróf szemeltetett ki. — A legujabb franczia tudósitások szerint az orleanisták f ü g g e t l e n és b e c s ü l e t e s jellemük által átalános tiszteletet vivtak ki magoknak.

Versailles, febr. 23. A béke teljesen biztositva van. A német seregnek Párisba bevonulása vasárnapra, legfelebb hétfőre jelezhető. — Páris városházán és egyéb középületén fehér lobogók vonatvák föl. Az ausztriai császárnak egy sajátkezüleg irt levelében az állana, hogy Elsass és Lotharingiát Frigyes Károly herczeg régenssége, mint a császár helytartója alatt kellene egyesiteni, ennek praerogativ souverainjogot biztositva s székvárosul Nancyt jelölni számára ki.

Bordeaux, febr. 23. Trochu tábornok a németek részéről követeli hadikárpótlás összegét 2 milliárda faragta le. — A békeföltételek egyéb pontjai nagyon szigoruak. Champagnenak zálogképen való megszállása nem fog megtörténni, mint hire járt. — Ducrot tábornok ide érkezett. Beszélik, hogy Gambetta ismét beteg volna.

Bordeaux, febr. 26. Joinville és Aumale herczegek a kamara elnökéhez egy iratot intéztek, melyben tudatják, hogy követi megbizásaik gyakorlásának tekintetében a kamara elhatározását várják be.

UJDONSÁGOK.

* **Az elemi fiuiskolákról** az itt közelébb látogatást tett tanfelügyelő Földy János igen jól nyilatkozott, s az illető körökben örömmel jelenté ki megelégedését mind a tanitók, mind a tanulók felett. Nevezett főtanfelügyelő nem távozott még el iskoláinkból panaszszal soha, a mi városunk nevelési ügyének jó állapotáról igen szép bizonyitvány.

* **Kerekes József** volt főjegyzőnk városunkba érkezett, hivatalos kiküldetésben az északkeleti vasutigazgatóság részéről, a vonalon teendő vizsgálatok tárgyában.

* **Nyilvános köszönet.** A kereskedők bálbizottságának elnöke Szathmáry Mihály ur, 50 frtot küldött a keresk. ifjak önképző egyletének, mint utólagosan befolyt felülfizetést. Mit is midőn nyilvánosságra juttatni szerencsém van, egyszersmind a már hirlapilag kimutatott felülfizetőknek, valamint a bálrendezőségnek is az egylet hálás köszönetét nyilvánitom. —

Debreczen, 1871. február 25.

S z ő l l ő s y M i h á l y,
titkár.

* **A Rott Elkán és fia** czég, mely egyike városunkban a legelismertebbeknek, e czim alatt megszünt létezni. Rott Elkán 40 évi kereskedői munkásság után éltes koránál fogva visszalépett, s üzletét fiainak Lipótnak és Sámuelnek engedte át, s azok az üzletet „Rott Lipót és Testvére" czéggel vezetendik. Az uj czégtulajdonosok már bejegyeztették az uj czéget a váltótörvényszéknél.

* **Hangverseny a szinházban.** A mint értesittetünk, a zenede, saját növendékei, valamint a dal- és zeneegylet több tagjának közremüködése mellett a jövő márczius hó 3-án, tehát pénteken este 7 órakor hangversenyt fog rendezni. A programmot közölni fogjuk.

* **Az észak-keleti** vaspályavonalon tett épitkezéseken a Szamos és Kraszna folyók áltál okozott károk megvizsgálására a kormány Stromszky Sándor főmérnököt küldte ki, ki e hó 8 án kezdte meg müködését. Elég későn, mikor az árviz január elején volt.

* **A „tékozló"** — Raimond tündérregéje — valódi kincsbányája lett a szinháznak. Számtalanszor került már a közönség elé mégis azért mindig telt ház gyül reá. Egyébiránt nem is csuda; maga a darab is élvezhető, azonkivül pedig kiállitása oly fényes, minő aligha fordult még meg magyar szinpadon. — E tüneményes nagyszerü látványosság most ujból ki van a átéksorrendbe tüzve mart. 5 re, vasárnapra. — Ugy halljuk vidékről is sokan készülnek be ez alkalomból, s igy nem mulaszthattuk el jó előre nem jelezni ez előadást azon reményben, hogy a „Tékozló" ismét szaporitani fogja a szinház jövedelmét, mely hogy minél jelentékenyebb összegre menjen fel: s z i v ü n k b ő l óhajtjuk!

* **Beküldetett.** S. L. és Cs. F. ács legények debreczeni lakosok folyó 1871. évi febr. 21. lakásomra jövén tőlem 3 drb sertést megvettek, azokat elhajtották, s ugyanazon nap körülbelől 3 óra mulva az elhajtás órán beront hozzám Cs . . . F . . . nagy lélekszakadva, hogy ők egy ötvenes helyett egy drb százast fizettek, mutassam meg a pénzt, én minden késedelem nélkül elővettem az egész vételi árt a 140 frtot, s nevezett az ez idő alatt belépett S . . . . . L.-nak azt átadva utóbbi elrohant, kit a másik czimborája nyomban követett; — s engem a faképnél hagytak. Nagy ijedtségemből magamhoz térve kinézék az utczára, hol a 3 drb disznót meglátva az udvaromra behajtattam.

Ezen nevezetteket igen jellemző eljárást nyilvánosságra hozni elmulaszthatlan kötelességemnek tartottam a közönség érdekében is, hogy nevezettekbeli érintkezésnél óvatosságra figyelmeztessek mindenkit. Nagy Sándorné péterfiai külváros 3239. sz. a.

* **Tóth Kálmán** „Nők az alkotmányban" czimü vigjátéka előadására már folynak a szinháznál az előkészületek. A közönség e münél nem sokára egy igen élvezetes szinieslnek néz elé, mert kitünőségét a fővárosi sajtó sem győzte eleget emlegetni.

* **Szinházi müsor.** Szombat, febr. 25-én Gerolsteini herczegné. Vasárnap 26. Czigány, Tőkés E. asszony 2 ik fellépte. Hétfő 27. Márvány hölgyek. Kedd 28. Tündér ujjak, Tőkés E. asszony 3-ik fellépte. Szerda márcz. 1. Nők az alkotmányban, (először). Csütörtök 2. Rablók, operette. Péntek 3. Szünet. Szombat 4-én Zsidó hölgy, opera. Vasárnap 5. Tékozló (bérletszünet).

* **A városi házipénztári ellenőri állomás** betöltése a közgyülés által a tanácsra bizatván, mindazok, kik ezen állomást elnyerni ohajtják, a város polgármesterénél jelentkeznek folyó évi márczius 1-ig. A föltételek ugyanott megtudhatók.

* **Halálozás.** C s a p ó G y ö r g y ismert jónevü földbirtokos, ki a legközelebbi években váncsodi jószágáról beköltözvén, Debreczenben lakott, hosszas betegeskedés után jobblétre szenderült. Béke hamvaira!

* **Horváth Mihály** szökött fegyencz, kinek elfogatásáról a mult napokban részletesen irtunk, tegnapelőtt szállittatott el városunkból Péterváradra. Hogy mennyire veszedelmes ember lehet ez, kitetszik onnan, hogy nehéz vasba verve 13 — tizenhárom talpig felfegyverzett katona képezte kiséretét. A delinquens az indóházban sötéten, komoran bámult maga elébe, s mintegy sejtelmével látszott birni a reá elkerülhetlenül váró sorsnak. Szökése részletei saját, de aligha hiteles vallomása szerint a következők: Sétán voltak a szökés napján, s az őrök őt és egy társát, kinek még fél éve volt hátra, kissé hátrább hagyták a sánczok közt. Ekkor Horváth, társát szökésre szólitotta fel, él egy a fal mellett levő árokban megbuttak. A mint észrevették, hogy nincs közelükben senk azon fegyencz, kinek már csak fél évi büntetése volt hátra, lemondott a szökés megkisérséről, de Horváthnak megigérte, hogy segiteni fogja. Ennek vállán át mászott fel a vár falára, s onnan leugrott, de vas lévén lábain, oly szerencsétlenül esett, hogy a váron kivül levő árokban fél óráig feküdt eszmélet nélkül. Ekkor feltápászkodva a csatornákba vonta be magát, s ott három napot töltött minden élelem nélkül. A negyedik nap éjjelén aztán tovább szökött, s elérve a Tiszához, ott a révészek levették lábáról a vasat, s ruhát adtak neki, s álutakon végre hazaérkezett Debreczenbe, hol azóta becsületesen viselte magát, de soha nem lévén nyugta, helyét mindig változtatta. — — Azt is hiszik róla, hogy szökése alkalmával az őrt megkellett gyilkolnia; de ez még nincsen rá bebizonyitva. Ez ember további sorsa felől tudósittatni fogunk, s közlendjük az ellene meginditott vizsgálat eredményét.

* **Helyreigazitás.** A lapunk csütörtöki számában emlitett amerikai lakos honfitársunk neve hibásan volt Antalffynak irva A s z t a l f y helyett; mit is ezennel helyreigazitunk.

* **Az éjjel** az 573-ik számu ház a Csapóutczán össze rogyott, a bentlevőknek semmi baja nem történt.

* **A népkertből** több mint negyvennégy karót loptak el a mult napok alatt. A tettesek nyomában vannak.

* **A „Pester Lloyd"** egy ujdonságunkat, mely a kapitányszék lemondásáról szól, ugy közli, hogy a rendőrkapitányság összes személyzete mondott le. A tévedés egy kicsit nagy, mert az utczai kapitányok intézménye egészen más, s inkább magán természetü e városra nézve, és annak a rendőri teendőkkel semmi köze.

* **A magyar kir. ménlovak** számra 6 drb, ma Kis-Sz.-Miklósról megérkeztek, s a hágatási idény a jövő hó 1-én kezdődik. Ezenkivül 18 mén érkezett ide, a melyek két napi pihenés után tovább küldetnek.

(D—y.) **Sürgönyforgalom.** Febr. 13-án 1871. A pénztárnál felvétetett sürgöny 76 drb, megérkezett és kézbesitetett 54 drb, felvett 300 drb, kiadatott 300 drb, ös-zesen 730 drb.

Február 14. Felvétetett 58 drb, megérkezett és kézbesittetett 61 drb, felvétetett 330 drb, kiadatott 330, össz. 779 drb.

Február 15. Felvétetett 74 drb, megérkezett és kézbesittetett 82 drb, felvétetett 292 drb, kiadatott 292 drb, össz. 640 drb.

Február 15. Felvétetett 54 drb, megérkezett és kézbesittetett 76 drb, felvétetett 313 drb, kiadatott 313 drb, össz. 756 drb.

Február 18. Felvétetett 79 drb, megérkezett és kézbesittetett 74 drb, felvétetett 208 drb, kiadatott 208 drb, össz. 569 drb.

Országgyülési tudósitás.

A kepv.-ház ülése febr. 23.

Elnök: Somssich.

A kormány részéről: Andrássy, Kerkapoly, Horváth.

B e r z e n c z e y interpellálja a miniszterelnököt, igazak-e azon hirek, melyek szerint a londoni conferenczián az 1856 ki párisi szerződés megsemmisitésével a Feketetengeren egy orosz hadi erő szervezése engedtetett meg, s történhetett-e ez a magyar-osztrák-londoni képviselő hozzájárulásával? Kiadatik a miniszterelnöknek. A központi bizottság jelentése az indemnity-ről szóló trv.-javaslat felett holnapi ülésre tüzetik napirendre.

„N y u g d i j a k" czim alatt megszavaztatik 31,9.0 forint a pénzügyi bizottság véleménye értelmében. — A „r e n d k i v ü l i s z ü k s é g l e t" rovat alatt elő van irányozva 290 ezer frt.

H o r n E d e: Ha már a rendes szükségletben nem fordult elő a „v a l l á s", szerette volna, hogy a rendkivüli szükségletben se jöjjön elő az „egyházak segélyezése" czim, melyre az összeg kéretik. Anomaliának tartja a „rendkivüli szükséglet" rovatot s kérdi az előadót, miért tétetett ez összeg a „rendkivüli rovatba.

K a u t z e l ő a d ó kijelenti, hogy tavaly e tétel Nyáry inditványára tétetett át a rendkivüli rovatba s természetesnek is találja, hogy a mi nem fordul elő évenként rendesen, az a rendkivüli rovatba tétessék.

S i m a i G, az örmény egyháznak kiván bizonyos javadalmazást megszavaztatni. Módositványt nyujt be, mely szerint ez egyháznak 5000 forintnyi segély vétessék fel a költségvetésbe. —

G o n d a L. határozati javaslatot nyujt be, hogy jövőre e tételek a költségvetésből kitöröltessenek, s az általok fedezett szükségletek fedezésére az illető egyházak szólittassanak

---

TÁRCZA.

Apácza és kegyencznő.

Regény a bécsi életből.

Irta: **Haffner Károly.**

(Folytatás.)

═) „Ha a francziák elkezdik, a németek folytatni fogják, mi azonban reá fogunk taposni a tüzet okádó kigyó fejére."

„Azt hiszi ön?"

„Tudakozódjék ön a börzén! Én már a forradalom kitörése előtt annak legyőzetésére speculálok."

„Azt mondják, ön franczia járadékpapirokat vásárol."

„Állampapirokat, állampapirokat barátom. Én a királyokkal tartok, s ez tőkéimet 50 százalékkal emeli."

A bankár folyvást az üzletekről, a táviratokról beszélt, aztán azon szélcsendről, mely nehány nap óta tikkasztóan nehezedett Bécs fölé, aztán a titkos tanácskozásokról, s a rendőrség titkos ügynökeiről, kiknek müködése ma inkább igénybe vétetett, mint valaha.

Mindkét férfi rendkivüli bizalommal viseltetett Metternich iránt, s annyira biztak annak világboldogitó rendszerében, hogy semmi komoly aggódásnak nem engedhettek helyet.

„Nehány száz szuronynyal meglehet zabolázni a csőcseléket, ha mozogni találna," végre Erlenstein gunyosan hunyoritva, s a kis báró is ugyanugy cselekedett.

Ekkor a szolga két raktárnokot jelentett be, kiket a teljhatalmazott épen felfogadott, s roppant hajlongások közt Muki a Bukfencz és Wenczel a körmös léptek be.

Egészen tisztességesen voltak öltözve, de megis látszott rajtok, hogy az uj bőrben nem a legjobban érezik magokat.

„Wenczel és Nepomuk urak?" kérdé őket Erlenstein, miután előbb mosolyogva szemügyre vette a két léhütőt.

„Szolgálatjára Wenczel, de nem a cseh Wenczel."

„És én Nepomuk vagyok, de nem a szent Nepomuk."

„No ha szentek nem vagytok is, de ugy vagytok nekem ajánlva, mint hüséges, becsületes, derék emberek."

„Igen, mi olyanok vagyunk!" mondá Wenczel, s Muki is igent bólintott fejével.

„Jó, jó, derék barátaim, hanem én a mellett még vak engedelmességet is követelek."

„Ahoz is hozzá vagyunk szokva, nagyságos ur!"

„Ugy van!" mondá Muki.

„Én pedig becsületesen fizetem szolgáimat, csaknem becsületesebben, mint sok magas hivatalnok fizetve van."

„Azt jól tudjuk."

„Talán ügynökömtől?"

„Nem, hanem egy öreg urtól, ki azelőtt nagysagodnál inspector volt."

„Ah, a szegény, szerencsétlen Bienenfeldtől? Ah, igaz, hiszen ti ugyanazon intézetben szolgáltatok, a hol ő volt!"

„A szegény öreg mindig sirt, mint a gyermek, ha nagyságodra gondolt."

„S oly áhitattal beszélt ön felől, mintha ön az isten választottja volna."

A bankár mosolygott.

A kis báró pedig fogait vicsorgatta, s önkénytelenül odakapott, a hol azelőtt orra volt.

„Igen, igen, az én öreg inspectorom igen háládatos."

„S oly szelid, mint a bárány," jegyzé meg Wenczel. „Mi ugy neveztük őt, mint igazi atyánkat, és sirtunk, mint a gyermekek, ha elveszett leányáról beszélt."

„Hát még leánya, az irgalmas nővér! Mi bevertük volna a fejét bárkinek, ki csak egy tekintettel is megsértette volna."

E perczben az irodában hangos szavak hallatszottak, s a teljhatalmazott roppant felindulással rohant be.

„Forradalom van Párisban!" kiáltá. „A nép az utczákon harczol, s a királyi család menekülőben!"

„A börzére!" orditá a bankár. „Ügynökeinket mind utasitani kell. Tudja rendeleteimet!"

„De hiszen a király elmenekült—"

„Ön téved, csupán egy kis kirándulást tesz, hogy a csőcseléknek ideje legyen a maga számára nyaktilót épiteni."

És ugy lőn, mint azt Erlenstein megjósolá, a tüzokádó kigyó nyugoton emelte fel fejét, s minden határt lángba boritott.

Sakkot kiáltottak a királynak, de az volt megirva, hogy a futó, ló és torony kapják a mattot.

(Folytatása következik.)

fel. Továbbá utasittassék a kormány hogy az illető egyházaktól az eddig megszavazott összegek hovaforditásáról számadást kérjen.

Joannovics államtitkár: A kormány azért segélyezi az egyes egyházakat, miután helyesli Tisza nézetét, hogy minden vallás jogosultsága culturai missiójában fekszik.

Zsedényi módositványt ad be, hogy az ág. egyháznak 44,000 frt adassék.

Tisza K. szerint, mig egy egyház segélyeztetik, a többit sem lehet kizárni.

Gonda javaslata elvettetik, a Zsedényié a p. ü. biz.-hoz utasittatik.

A gör. kath. egyházra 99,000 frt, a gör. kel.-re 100,000 frt, a ref. egyházra 65,000 frt, az unitariusra 5000 frt, az izraelitára 5000 frt, tanulmányi ügyekre 5030 frt; tanintézetekre: a brassói rom. gymn.-ra 4000 frt, n.-szebeni főreáltanodára 5000 frt, szavaztattak meg. Borlea a bradi rom. gymn.-nak 4000 frt. Pavlovics az ujvidéki szerb gymn.-nak 9744 frt. Joanesku a belényesi g. kath. rom. gymn.-nak 4000 frtot kérnek. Kiadatnak a p. ü. biz.-nak. Az egyetemi füvészkert aquariumára 9 ezer forint, muzeum gyüjteménye czimen 30,000 forint ajánltatik.

Véget érvén a közokt. butget tárgyalása, Zmeskál hat. javaslatot nyujt be, hogy a kultuszügyér köteleztessék odaforditni az összegeket, mire az megszavaztatott. Elfogadtatik Irányi azon javaslata, hogy a miniszter nevelőnői képezde tervet nyujtson be.

Honvédelmi tjavaslatok. Andrássyt Hollán képviseli. A honv. kerületek beosztására vonatkozó tjavaslat vita nélkül elfogadtatik. „A honv. lovas századok“ czimü tjavaslat 2. §-nál Györffy Gy. ajánlja, hogy a kerületek tüzérséggel és müszaki csapatokkal láttassanak el.

Simonyi L. pártolja ezt, felhozza az ismeretes Alvinczy-féle adomát. Andrássy Alvinczy utóda lesz, ha a honvédséget eddigi szervezetében meghagyja.

Horváth János (jobboldali) szinte Györffyt pártolja.

Váradi G. utalva 1848-ra a kisebbség véleményét pártolja.

Andrássy Gy. gr. Simonyi Lajos ur reporterje, ki azt jelentette neki, hogy a deákkörben különösen azon okból elleneztem volna a tüzérség felállitását, mert azt politikai viszonyok nem engedik, teljesen alaptalan adatot szolgáltatott. (Simonyi Lajos: a „Pester Lloyd“-ban olvastam! Felkiáltások jobbfelől: Nem a kormány, nem a párt lapja! Szíveskedjék tehát máskor jobban megkérdezni, mielőtt ilyesmire vádját alapitja.

A mitrailleuse különben oly fegyvernem, melynek hasznosságát bebizonyitotta a mult és jót merek érte állani, be fogja bizonyitani a jövendő, oly fegyvernem, mely nem egyszerü porszóró gép és nem is szemfényvesztés. De Simonyi t. képv. ur azt is mondta, hogy midőn itt pénzről beszélünk, — és ezt accentuálta Várady képv. ur is — akkor kénytelenek egyenesen gyanuba venni a kormányt és a pártot, mert az nem a valódi indok. Mi lehet azon valódi indok, melylyel gyanusittatunk? Az, hogy a kormány, a többség és nem tudom miféle láthatlan körök attól félnek, hogy e külön tüzérség fölállitása által a honvédségből külön hadsereg fogna lenni. — Erre nézve ki kell jelentenem, miszerint rémitően méltóztatnak tévedni.

Simonyi Lajos b. t. képviselő ur nem tudom, mi óknál fogva, az én helyzetemet, ha nem lesz külön tüzérségről gondoskodva, Alvinczyéhez hasonlitotta. (Derültség balról.)

A t. ellenzék nevetett akkor, nevet most is, én is szivesen nevetek velök, ámbár a hasonlatosságot nem értem. — Mert azon fegyverek, melyekkel a miniszterium a honvédséget ellátta, mind igen jól elsülnek. — Ha tehát itt valami van, a mi nem sült el, az a tisztelt képviselő élcze (Simonyi Lajos báró Az ágyu! Élénk zajos derültség és tetszés.) És ennek következtében, ha valamelyikünk Alvinczyhez fog hasonlitani, az nem én leszek, hanem a tisztelt képviselő ur. — (Hosszas derültség.)

Mondotta t. képv. ur még egyet, mit szintén válasz nélkül nem hagyhatok t. i. hogy az, a mi a kormányt e kérdésben vezeti, az a bizalmatlanság a honvédek ellen.

Én magára a t. ellenzékre bizom megitélni, vajon e vád emelésének joga illeti-e azon oldalt, mely a honvédséget keletkezésétől kezdve mindaddig, mig hasznossága, daczára az ellenkező állitásoknak tények által be nem bizonyult, mig tények által nyakára nem nőtt, sárral dobálta. — (Élénk ellenmondás balfelől, zajos tetszés jobbról) van-e joga? kérdem, azt mondani, hogy a kormány bizalmatlan azon intézmény iránt, melyet maga alkotott. (Élénk tetszés a jobbon. Zaj a balról. Tisza Kálmán: Ez nem igaz!) Nekem t. ház teljes szándékom volt, mert csak ily uton lehet biztos eredményt elérni, e kérdést tisztán objective tárgyalni. De mindeddig, mig nekem szerencsém vagy szerencsétlenségem lesz miniszternek lenni, mindig ugy fogok válaszolni, a mint a kérdés feltétetik, mert annak a ki gyanusittatni engedi magát és nem felel, nem jó a lelkiismerete. Mi nem vagyunk ily helyzetben s ennélfogva nem türjük el a gyanusitást. (Élénk hosszas tetszés a jobbon.) Zaj a baloldalon. Tisza K. szót kér. Holnap! holnap a jobbon.)

Ülés vége 2 óra 5 perczkor.

A képv. ház ülése febr. 24-kén.

Elnök Somssich Pál ¼11 órakor nyitja meg az ülést.

A kormány részéről jelen van Kerkápoly, Andrássy

Több kérvényt nyujtanak be.

Éder István Csongrádvárosnak a fagy által szenvedett károsodása tárgyában interpellatiót intéz a pénzügyminiszterhez:

A pénzügyminiszter azt feleli, hogy mihelyt a kár kellőleg ki lesz mutatva, a kártalanitás meg fog történni. Éder megelégedését jelenti ki.

A ház napirendre tér. Tárgy: a pénzügyminiszter által előterjesztett az 1871. évi mártius hóban viselendő közterhekről és fedezendő kiadásokról szóló törvényjavaslat tárgyalása.

Széll Kálmán olvassa a törvényjavaslatot. Ürményi Miksa pedig a közp. bizottság jelentését erre vonatkozólag, s hivatkozva arra hogy most már február 24-kén vagyunk, — s igy az idö sürget, ajánlja a háznak elfogadásra.

Csanády S. figyelmezteti a kormányt képviselöi állásánál fogva, hogy szünjék meg már egyszer az országot ily havonkénti indemnityvel terhelni; az indemnity pedig lényegénél fogva nem egyéb bizalmi szavazatnál a kormány iránt. — Szóló azonban oly kormány iránt, mely négy évi müködése alatt feladta Magyarország önállóságát és függetlenségét, (Zaj jobbról.) bizalommal nem viseltetik, és e szerint az indemnityt sem szavazza meg. — A ház elfogadja a tvjavaslatot részletes vita alapjául.

A törvényjavaslat elfogadtatik az állandó pénzügyi bizottság szövegezése szerint, Kerkápolynak a számokra vonatkozandó kiigazitásával.

Az elfogadott törvényjavaslat tehát igy hangzik:

1. §. Az 1870. évi XLVIII. t. cz. 1. 2. és 3-dik §§-ainak hatálya az 1871-dik évi mártius hó 31-dik napjáig kiterjesztetik.

2. §. A pénzügyminiszter felhatalmaztatik:

a) hogy a közösügyi bizottságok által az 1871. évre 116,733 frtban megszavaztatott s a vámjövedelem levonása után 104.533,314 frtot tevő rendes és rendkivüli kiadásoknak a magyar korona országait terhelő s 31.359,944 frt 20 krra rugó 30 százalékát, a mennyiben az a hivatkozott törvényczikk 5. §-ban január és február hóra engedélyezett előleggel már is fedezve nem volna, a közös pénzügyminiszternek kiszolgáltathassa.

b) hogy ugyancsak a közösügyi bizottságok által az 1868. évi tulkiadások fedezésére 4.776,214 frt 25 és fél krban, s az 1870. évre 30.425,760, összesen tehát 24 millió 494,974 frt 25 és fél krban engedélyezett póthitelnek a magyar korona országaira eső 7.347,592 ft 27 és fél krt tevő 31 százalékát, a mennyiben az a közös hadügyminiszteriumnak 1867-ről maradt 1.698,714 ft 11 krnyi készletéből s az 1870. évi 48-dik t. cz. 4. §-ában engedélyezett előleg által már is fedezve nem volna, szintén kiszolgáltathassa.

3. §. Jelen törvény mártius 1-jén lép hatályba és végrehajtásával a pénzügyminiszter bizatik meg.

Holnap harmadszor fog felolvastatni.

Elfogadtatott továbbá harmadszori felolvasás után a tegnapi ülésben elfogadott egyik honvédelmi tvjavaslat.

Következik a tegnap félbeszakitott vita folytatása:

Pulszky Ágost azon kérdést veti fel, hogy vajjon erőteljesebb lesz-e a sereg harczképessége, ha a honvédségnek tüzérséget és müszaki csapatokat adunk, vagy pedig az erre forditandó költséget a közös hadseregre forditjuk. — ez utóbbi kérdésre igennel felel. Azt tartja, hogy az ellenzék által javasolt rendszer: a keretrendszer kivihetetlen.

Fenkivánja tartatni az 1868-dik törvények szellemét, mint a mely a honvédség fentartása mellett nem idegeniti el tőlünk a szövetséget.

Vécsey T. Andrássy beszódére megjegyzi, hogy ha az ellenzék sem nem felejt, sem nem tanul, vannak elegen a házban, kik felejtenek az ország jogaiból s tanulnak Lustkanltól.

Tisza Kálmán nagyszerü beszéde képezte a vita sarkpontját, ki Andrássynak felelt. Sajnáljuk, hogy csak gyenge töredékben adhatjuk azt. „Nem hitte, hogy azok, kik a honvédség felállitását csak kezdetnek mondták s hirdették, hogy semmi sem akadályozta a honvédségnek tüzárséggel és müszaki csapatokkal ellátását, most azt megtagadják. Nem hitte senki, hogy a kormány saját jókedvéből teszi ezt. Nem fogja gyanusitani többé arról a kormányt, hogy külakadályok gátolják a honvédségnek ágyukkal ellátását, hanem hirdetni fogja és fogják, hogy ezt maga saját kormányunk nem akarja, nem akarja, hogy legyen magyar hadsereg, hogy legyen honvédségyu (Tetszés balról). Ha szabad a miniszterelnöknek azt mondania, hogy az ellenzék mindent a népszerüségért tesz, szabad nekünk is azt állitanunk, hogy a jobboldal mindent azért tesz, hogy a hivatalt, — a hatalmat megtartsa! — Ostromolhatjuk egymás véleményét, de a szándékok tisztaságát ne bántsuk, mert különben ellenségek leszünk, s a mit elfogunk pusztitani, az mindnyájunk közös hazája. (Élénk helyeslés). Hanem sült is el a Simonyi élcze, de a nagy derültségből itélve, el lehet mondani, hogy talált. Az ellenzék ezen részte nem ellenezte a honvédséget, hanem megszavazta. Az ellenzék igenis nem felejt, mert követeli folyvást azt, a mi a haza biztositására megkivántatik. A tulsó oldal e tekintetben többre haladt. Tény, hogy legégetőbb kérdéseink megoldatlanok, s a kormány maga hirdeti, hogy ezen nem tud segiteni. Ez átalában a magyar kormány iránti hitet teszi semmivé, s ez az országra nézve roppant veszélyt hozand. A közös hadsereggel a kormány nem rendelkezhetik, két kormány pedig egy hazában meg nem térhet. Pártolja a kisebbség véleményét. Ezután szólott még Andrásy Gy. gr., Horn és Podmaniczky.

Fővárosi értesitő.

** A m. t. akademia nyelv és szép-tudományi ülésében Budenz József l. t. értekezett az l és z denominativ igeképzőkről; — utána Szilády Áron olvassa fel értekezését a defterekről, (a defterek török adó-könyvek.) Mindkét felolvasást a szép számu hallgatóság élénk figyelemmel kisérte.

** Pestnek magas vendége lesz a nyáron. Don Pedro, Brazilia császára szándékozik junius, vagy juliusban Bécsbe jönni a császári család meglátogatására, s ez alkalommal hir szerint Pestre is le fog ránduni.

** Szepessy Imre kegyesrendi tanár és iró b. Eötvös József halála alkalmából latin ódát irt, s azt kinyomatta.

** B. Eötvös József emlékezetét az országos ipar-egyesület is külön ünnepélylyel fogja megülni. Az emlékbeszéd megtartására Keleti Károly kéretett fel.

** Egypesti szabónak leánya a mult évben Bécsbe ment, hol Leitner József háztulajdonosnál volt szolgálatban. — Nem rég azonban rögtön elhagyta a házat s nemsokára anya lett. — Mult vasárnap délelőtt a szerencsétlen leány atyja, Krenn Pál fiával együtt benyit Leitnerhez, és leánya szavainak alapján őt vonja felelősségre a csábitásért. Leitner hazugságnak mondá az állitást; szó szót követett, végre az elkeseredett szabó pisztolyt vont elő, s e szavakkal: „Mit nekem biroság, én magam leszek a magam birája,“ meglőtte a háziurat. A lövés a meglőtt egy kézmozdulata folytán csak a czombokat érte, s nem volt halálos. A szabót és fiát a lövésre betódultak elfogták, s a fenyitő tvszéknek adták át.

** Horn Edé párisi utjából szerencsésen visszaérkezett. Érdekes élményeit a „N. fr. Ll.“ hasábjain fogja közölni.

** Pest nagyobbodásnak néz elé. Soroksár, Taksony, Haraszti, Alsó-Németi, Aporka, Majosháza s Vecsés Pest vármegyéhez kérvényt adtak be, hogy jogviszályaik ezentul a főváros törvényszékeinél tárgyaltassanak. A megye e kérvénynek „jogtörténeti“ okokból nem adott helyet; ezért az emlitett községek az országgyüléshez felebbezték kérvényüket.

** Sajtóper. Hirsch Henrik a Varietes-szinház igazgatójának mint magán vádlónak, Adler Mór a „Kobold“ cz. élczlap felelősszerkesztője, mint vádlott ellen folyamatba tett sajtóperében az esküdtszéki tárgyalás tegnapelőtt ment végbe, mely akként végződött, hogy az esküdtek vádlottat, ki lapjában rágalmazó czikkeket tett közzé emlitett szinigazgató ellen, — egyhangulag vétkesnek találták, minek következtében Adler Mór 4 havi fogságra itéltetett s 200 frt birságban és a 39 forint 46 krra rugó költségek viselésében marasztaltatott el. — Vádlott bejelenté semmiségi panaszát.

** Jókai beszélyeit tiz füzetben adják ki németül Berlinben. Már kettő ezek közül meg is jelent a német könyvpiaczon.

** Pestena tavaszi lóversenyeket az idén husvét-hétfőn s az ezt megelőző napokon tartják meg.

** Zimay László ismert zeneszerző a napokban váltott jegyet Lohr Irma kisasszonyal, Lohr Antal pesti épitész és városi képviselő bájos leányával.

** Liszt Ferencz a „lelkesedés dala“ czimmel férfi négyest irt, molyről a Zenelap nagy lelkesedéssel ir.

** A Lipótvárosi templom épitését nemsokára megfogják kezdeni.

** Bulyovszkyné bevégezvén pesti jótékonyczélu vendégszereplését visszatér Münchenbe, hol bucsuelőadásokat tart.

Belföldi hirek.

** A Kletzer-pár Kolozsvárra érkezett, hol nehány hagversenyt fog rendezni.

** Ritkaság. Gömörmegye Klenócz falujában a néptanitótól egy 28 éves nőcseléd vesz magán-órákat irás, olvasás, és számadásból.

** A népszerü előadások nagy közönséget gyüjtenek össze rendesen Pozsonyban; leginkább tetszenek a magyar irodalomtörténeti és természettani tárgyu értekezések.

** Tolna megyei nagy birtokos Csapó Lajos (ifju) ellen oly csődügy kerül a törvény elé, melyben a hitelezők közel egy millióig vannak érdekelve.

** Szatmártt „ügyvédjelöltek önképző egylete“ alakult; czélja: az ügyvédi és birói pályára előkészitő jogi tudományok müvelődése. Elnök: Hermán Mihály; jegyző Morvai Béla.

** A babonaság ma is rémitő dolgokra vetemiti a tudatlan népet. Erdély egyik falujában, Kis Torbágyon a hatóság elrendelte, hogy a temetőn kivül ásott sirokban lévő temeteket be kell takaritani a közös sirkertbe; erre a nép közt kiütött a forradalom, nehány ember sebet kapott, a sirásót pedig holtra verték; az együgyü nép élén Ekker János kath. pap állott, s most körülbelől 60-ad magával a bünfenyitő törvényszék előtt áll. Bizony szomoru, mikor a reverenda felett is a törvénynek kell őrködni.

** Azudvarhelyi követválasztás megsemmisitési ügyében az ottani baloldal az országgyüléshez kérvényt fog intézni. E botrányossága által páratlanná vált választást a ház kétségkivül megsemmisiti.

** Rövid hirek.) Bácsmegye volt főispána Rudics József b. „Hervatag füzér“ czimen költeményeket ad ki. — Szegeden ez évben e hó 28-ig nem indittatott per senki ellen. — Horváth Mihály testvérgyilkost Csáford faluban (Zalam.) elfogták; az örökség tárgyában huzalkodtak egymással.

** **A „sárospataki takarék és kölcsönegyesület, mint népbank“ beküldé hozzánk évi kimutatását 1870-ről, melyből kitünik, hogy a részvénytársulat összes vagyona a mult év végén 184,575 ft 49 kr volt kötelezvényekben és készpénzben.**

Délutáni posta.

— Bordeaux, febr. 23. A „Liberté“ jelenti: A pápa elismerte (!) az uj franczia kormányt.

— Brüssel, febr. 23, A „Le Nord“ tudni akarja, hogy Bismarck azon esetre, ha a németek bevonulása Párisba a párisiak részéről nem idézne elő ellenséges nyilatkozatokat, hajlandó volna a franczia fővárosra kivetett 200 milliónyi hadisarczból engedni. — A „Journ. de Bruxelles“ irja: Mihelyt a belga kormány értesült a nemzetgyülés szavazatáról, melynek folytán Thiers a köztársaság fejévé neveztetett ki, azonnal utasitotta a párisi belga követséget, hogy az uj kormánynyal magát hivatalos érintkezésbe tegye. Hogy a belga kormány az uj franczia kormány notificatiójára még nem válaszolt, azért történt, mert eme notificatiót még nem kapta meg.

— Brüssel, febr. 24. Az „Indép. belge“ jelenti: Jól értesült körökben a következő tegnap Versaillesban és Párisban véglegesen megállapitott békefeltételeket emlitik: Elsass átengedése Belfort-tal, Német-Lotharingia átengedése Thionville és Saargemünd-vel, de Metz nélkül, mely a lerombolás feltétele mellett Franciaországé marad; továbbá 3 milliard frank hadi kárpótlás fizetése, melynek egy része aprilis 1-je előtt törlesztendő, s e rész lefizetéseig a párisi erődök megszállva tartatnak az ország más területének megszállása a kárpótlási összeg végkielégitéseig tart.

A „Debreczen“
ered. eleti

MAGÁNTÁVIRATAI.

= Bordeaux, febr. 24. Egy hivatalos jegyzék azt mondja, hogy az alkudozások a poroszokkal a legsürgősebb folyamatban vannak. Vasárnap a békealkudozások a nemzetgyülés elébe fognak terjesztetni. Bordeaux környékén 100,000 ember van öszpontositva. Bazaine a béke megkötése után a tözskarral megjelen Bordeauxban, s magatartását igazolja.

= London, febr. 24. Versaillesban a lakosság szegénysége folytán a hadisarcz egy millióról 300,000 frankra szállittatott alá.

= Stuttgart, febr. 24. A király febr. 23-án a császár látogatására Versaillesba utazik.

KÖZGAZDÁSZAT.

A lovak helyes párositásáról.

Koszorus Lajostól.

(Folytatás)

Az itt részletesen nem ismertetett többi lovagló, könnyü-kocsi, és nehéz teherhordó lovaknak is meg vannak a magok külön ismertető jelei és tulajdonságai; ennyi azonban a mennyi példaképen részletesen itt felemlittetett, kezdőknek elengedő ébresztésül, a nagyon is bölcsőjében levő hazai lótenyésztés javitásának valahára tettleges megkezdésére czéloz.

Elég példa előttünk Angolhon, mely a tenyész-lovaknak kellő gonddal megválasztása es helyes párositása által, emberi különböző használatra a lovakat a legczélszerübben tudja már tenyésztésökben, testalkotásukban és növésökben is idomitani.

Hagyjuk el azon régi rosz szokást, melynél fogva a mi magyar gazdáink nem irtóznak csupán azért, mivel ahoz ingyen juthatnak, bármi nemü minden tekintetben rosz fajta csödörrel kanczáikat párositani.

Ily párositásnak csak silány ivadék lehet következménye, mely ugy szólván, semmi hasznot nem biztosit; sőt a szemlélő szakértőt keserü szánakozással tölti el.

Látjuk, hogy azon növények és gyümölcsök, melyek nem egyedül a természetre bizvák, hanem okos kertész gondos ápolása alatt nönek fel, és teremnek, mennyivel szebbek jobbak, és nemesebbek a vadonban nőtteknél; mutatja Anglia példája, hogy ez igy van a lótenyésztéssel is.

Annak, ki mindent gondosan megtesz lova helyes párositására, jótartására és ápolására, szebb jobb és nemesebb lovai vannak, mint annak, a ki e tekintetben mindent csupán a természetre biz, s nem gondol vele bármineмü rosz csődörrel párosuljon kanczája, csak csikó legyen, bármilyen rosz legyen is az, csak költségbe, időbe és fáradságba ne kerüljön a párositás.

Ne sajnáljuk tehát azon kevés költséget, időt és fáradságot, mit egy régi jó családból származott jó fajta ménnel párositás igényel. Bőséges kamattal fog azon kevés költség később számunkra visszakerülni.

Gyönyörködünk, midőn idegen utazók munkáiból ezek bámulatát olvassuk, hogy a magyar csikósdivatra méltó szilárdsággal marad meg a lovas ennek mindenféle mozdulatánál.

Nagy örömet érzünk, midőn idegen ajku katonatisztek is egyhangulag bevallják, hogy a magyar huszár mindenféle nemzet közt a legjobb lovas katona; mert a magyar huszár már a természettől oly testalkattal van megáldva, hogy midőn ő a lovan ül, testének a lovaglás szabályai szerint mozdulatlannak neveztetni szokott része. t. i. a csipő és térd közötti rész, ugy a nyereghez tapad, mint ha abból nőtt volna ki, s mintha annak kiegészitő részét képezné; a mozgékonyaknak nevezett részek pedig t. i. felől a főtől a csipőig, és alól térdtől lefele végig, oly mozdulatokat tesznek, melyek a ló minden mozdulatával legszebb összhangzásban vannak; kezeivel a kantáron, lábszáraival a ló oldalán, természeti hajlamánál fogva, oly ügyesen játszik és vezényel, mint a legjobb zenész a muzsikán.

A katonaságnál most már a katonai lovagláson kivül a lovaglásnak más nemei és divó gyakorlatban lévén, örömmel halljuk, hogy a magyar huszár a lovaglás minden nemére t. i. a verseny-, vadász, katonai-, lovárda- vagy mülovagiásra minden nemzet fajai közt egyaránt a legalkalmasabb s mindazokra kitünő hajlammal bir.

Nemes büszkeséggel tölt el benünket azon tudat, hogy a magyar huszár, lovát nem ugy tekinti, mint állatot, hanem mint jó és sorsban egyformán hü és elválhatlan társát, melyet nem csupán anyagi érdekért, hanem valamely felső ösztönből szeretnie kell. (vége köv.)

Távirati tudósitás

a bécsi tőzsdéről febr. 25-ről.

Arany . . . 5 frt 83 kr. | Ezüst. . 121 frt 85 kr.

Felelős szerk. és kiadótulajdonos: OLAH KAROLY.

HIRDETÉSEK.

Eladó ház. 72 1—3

Nagy-uj utczán **1602. sz. a. ház** külső földjével együtt szabadkézből eladó Értekez lehet nyomtató utczán 801 sz. a. **Ujvári István ügyvéddel.**

Malom és ház eladás.

Három jó állapotban levő száraz malom, nagy-szappanos utczán, 422 szám alatt, a mellette levő 423 sz. alatti házzal, s külső földjével együtt, szabadkézből eladó.

Valamint a csapó-utczai sorompónál levő nagy kert, mely részben gyümölcsös és szőllőskertnek, ugy disz és zöldség-termelésre alkalmas; a rajtalevő lak és üvegházzal, egészben vagy több részletekben kiadó feléből, vagy készpénz fizetésért.

Mindkét tárgyról értekezhetni tulajdonos **Vecsey Imrével.** 73 1—3

Árverési hirdetmény.

Néhai Aszalay Józsefné Hajdu Ludovica hagyatékához tartozó ingóságok, szoba butorok, konyhabeli eszközök, ágy, ruha és fehérnemüek, porcellán, ezüst és aranynemüek, f. évi mártius 6-án d. u. 2 órakor és folytatva mártius 7-én ugyancsak d. u. 2 órakor tartandó birói árverésen, czegléd nap-utczai 2488 sorszám alatti háznál el fognak adatni.

Debreczen, 1871. febr. 24-én

Nánássy László
törv. tanácsnok.

74 1—3

Eladó ház és szőllő.

A kis-várad utcza elején fekvő **2117** sz. a. jókarban levő ház és a boldogfalvai kertben 1 és ¾ nyilas csinos pajtával, szüretelő edényekkel ellátott gyümölcsös szőllő szabadkézből eladó. Értekezhetni lehet pfián 984 sz. a. **Kovács Sándor** ügyvéddel. 61 3—3

Orvosi jelentés.

Van szerencsém a n. é. közönségnek jelenteni, hogy lakásomat febr. 15-től fogva

a Teleky utczába a Greff-féle házba tettem át,

s rendelek a házon kivül, valamint a háznál leginkább

női betegségekben

naponkint d. u. 2-től 3 óráig.

Szegény betegeknek d. u. 3-tól 4 óráig minden dij nélkül állok rendelkezésére.

Tisztelettel

Dr. Deutsch Ferencz
gyakorló orvos.

64 3—50

Árverési hirdetmény.

Sz. kir. Debreczen város tulajdonához tartozó, a fő piaczon levő katonai fő helyőrségi helyiség, mely áll három szobából, a városi tanácsnak 1122/871 sz. a kelt határozata folytán **a f. év mártius 15-én d. e. 9 órakor** a városi számvevő hivatalnál megtartandó nyilvános árverés utján, az addig is ugyanott megtekinthető előleges feltételek alatt 1871. april 1-sö napjától egy évre bérbe adatik.

Debreczen, 1871. február 21-én

Poroszlay László
tanácsnok.

67 2—3

Hirdetmény.

Néhai Zichermann Mária Kövesdi Benőné hagyatékához tartozó ingóságok, szobabutorok ágy és ruhanemüek, konyhabeli eszközök, f. évi február **27-ik** d. e. 9 órakor és folytatva d. u. 3 órakor tartandó birói árverésen a piacz-utczai **2135** számu háznál elfognak adatni.

Debreczen, 1871. február 22.

Szabó Imre
tvszéki tanácsnok.

69 2—3

Hirdetmény.

Szabolcs megyei Bökény községhez tartozó ugynevezett Cselei-Micske pusztán levő korcsmai épület s kir. kisebb haszonvételek, a folyó 1871-ik év **april 24-ik napjától kezdve** három egymást követő évre, ugyancsak folyó 1871 évi **mart. 22-ik napján reggeli 9 órakor Bökönyben** a község házánál tartandó árverés utján levén haszonbérbe adandók, a bérleni kivánók **120** ft. bánatpénzzel a mondott időre és helyre meghivatnak.

Az árverési feltételek addig is Bökönyben tek. Vad Ignácz, — s Debreczenben Hegyi Mihály közbirtokosoknál megtekinthetők.

Debreczen, 1871. febr. 23-án

Hegyi Mihály
földes uri megbizott.

71 1—3

Debreczen 1871. Nyomatja Telegdi L. betüivel Szőllősy M. (Széchenyi-utcza 1814. sz. a.)